

АРЫШТ БЕЗ САНКЦЫІ

НАВОШТА
ЦЯПЕР
ПРАКУРОРЫ

СТАР. 5

ТУТ ЦЯПЕР

СТАР. 7

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ГУЛЬНІ БЕЗ ПРАВІЛ

Апошнім часам Брусьель запэўнівае Мінск, што належным чынам ацэньвае яго крокі ў бок дэмакратызацыі, а апошні гэтую дэмакратызацыю трактуе па-свойму. Нахрапіста. Дэмантратаўна. Можна сказаць, брутальна.

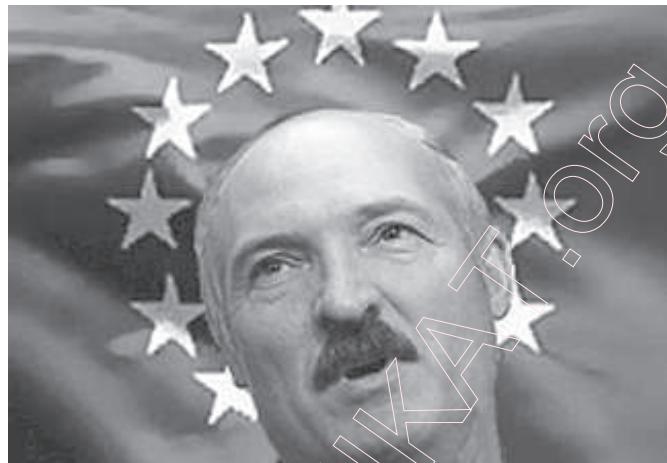
Па вялікім рахунку, нічога асабліва дзіўнага ў гэтым няма. Па меншай меры, для асобых апазіцыйных гульцоў, незалежных СМІ і прадстаўнікоў трэцяга сектара.

З **снежня** адміністрацыя юрыдычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта паведаміла прэс-сакратару міжнароднай моладзевай арганізацыі «Малады фронт» Таццяне Шапуцька, што яна адлічана з факультэта (як по-тому высветлілася, без права аднаўлення).

4 снежня Аляксандра Лукашэнка змяніў амаль палову складу Савета Міністраў. Шэраг новых прызначэнняў сам па сабе сведчыць аб многім. Аб чым крыху пазней.

6 снежня адзін з лідараў грамадзянскай кампаніі «Еўрапейская Беларусь» Яўген Афнагель быў выкрадзены невядомымі. А напярэдадні былі схоплены і вывезены ў лес яшчэ некалькі апазіцыянераў. Выкрадалі моладзевых лідараў Зміцера Дашкеўчыча і Артура Фінкевіча, актыўіста грамадзянскай кампаніі «Еўрапейская Беларусь» Уладзіміра Лемеша, актыўістай «Маладога фронту» Насту Палажанку і Дзяніса Карнова.

7 снежня Савет Еўропы ражуча (!!!) праз свайго прадстаўніка Торб'ерна Фройснеса заявіў, што мае намер нарошчваць супрацоўніцтва з беларускімі ўладамі. Па яго слоўах, пэўны штуршок да ўз-

Німб над галавой Аляксандра Лукашэнкі у выглядзе герба Еўрасаюза выглядае даволі сімвалічна

мацнення ўзаемадзеяння дае ўдзел Беларусі ў праграме "Усходнє партнёрства".

Яшчэ раней кіраўнік адной з краін "старой" Еўропы Сільвія Берлусконі ўвогуле рассыпаўся ў суцэльніх камплементах перад Аляксандрам Лукашэнкам.

Прыехаі...

Цяпер пра ўсе гэтыя падзеі, што адбываліся амаль дзень у дзень, больш падрабязна, каб стала зразумела, хто ёсць ху.

МИНІСТР ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ХЛУСІЦ?

Адлічнне Шапуцькавыкліка-
ланапачаткусур'ёзныміжнарод-
ны рэзананс. Яе калегі лічаць,
што прычынай выгнання стаў
удзел Таццяны ў форуме гра-
мадзянскага таварыства... "У-
сходніага партнёрства". Па іроніі

лёсу, мерапрыемства прайшло 16-17 лістапада ў Брусьелі. Наш міністр замежных спраў быў вымушаны даваць сваім заходнім калегам тлумачэнне з гэтай нагоды, якое зводзілася да таго, што Шапуцька банальна прапус-
кала заняткі, таму, маўляў, яе і "папрасілі" з БДУ. Сама Таццяна адкрыта абвінавачвае міністра ў звычайнай хлусні: у фармулёў-
цы яе адлічэння пропускаў за-
нятку няма.

**Еўропа праз Карла Біль-
та, міністра замежных спраў
Швецыі, якая старшынствуе
у Еўрасаюзе, спачатку вель-
мі негатыўна ўспрыняла
выгнанне дзяўчыны, але
потым суцішылася.**

МИНІСТР ІНФАРМАЦЫІ ЗНОЙ ЗАХОЧА "ПЕРАТРАХ- ВАЦЬ" ІНТЕРНЭТ?

Новым міністрам інфарма-
цыі стаў Алег Праляскоўскі,
які да свайго прызначэння
займаў пасаду дырэктара Ін-
фармацыйна-аналітычнага
цэнтра пры презідэнцкай ад-
міністрацыі.

Заканчэнне на стар. 3

ЦЫТАТА Ў ТЭМУ

Еўракамісар па зневінных сувязях Еўрасаюза Беніта Ферэра-Вальднер: "Сярод кроакаў, якія ЕС чакае ад Мінска, — рэформа выбарчага заканадаўства, доступ грамадзян да незалежнай інфармацыі, паляпшэнне сітуацыі з трэцім сектарам, забеспячэнне свабоды сходаў. Калі Беларусь зробіць выбор на карысць рэформ і большай адкрыласці, ЕС гатовы даць пазітыўны адказ і дапамагчы Беларусі ў чым толькі магчыма".

"БОЙ" З ПАПАРАЦЫ

ХОЧАШ
ЗНЯЦЬ –
ПЛАЦІ!

9.12-15.12.2009 г.

SOS!

А З ЦЯБЕ ЎЗЯЛІ АДПЯЧАТКІ ПАЛЬЦАЎ?

Працэдура дактыласкаўі становіца абавязковай для ўсіх ваеннаабавязаных у Беларусі.

Дэпутаты ПП НС 9 снежня адразу ў двух чытаннях прынялі папраўкі ў закон "Аб дактыласкаўічнай рэгістрацыі".

Папраўкі ініцыявалі Міністэрства ўнутраных спраў, заявіў дэпутатам кіраўнік гэтага ведамства Анатоль Куляшоў.

Толькі сёлета пры дапамозе адпячаткаў пальцаў міліцыя выявіла 375 чалавек, якія раней праходзілі па справах як невядомыя.

Адпячаткі пальцаў ужо здалі 1,4 мільёна чалавек, 22 тысячы адмовіліся, паведаміў Куляшоў.

Папраўкі набудуць сілу, калі іх зацвердзіць Савет Рэспублікі і новую рэдакцыю закона падпіша кіраўнік Беларусі.

Ваеннаабавязаныя — гэта грамадзяніне Беларусі ад 18 да 55 гадоў.

"Якое пакаранне чакае тых, хто адмовіцца праходзіць гэтую працэдуру?" — пацікавіліся журналісты ў міністру Куляшова. Той адказаў, што пакуль адказнасць не працісана.

Аднак кіраўнік МУС не думае, што такіх людзей будзе многа: "Наш народ даўолі законапаслухміны. І я не думаю, што адмоў будзе шмат".

УЛАДЗІМІР ГЛОД

ЦІ БУДЗЕЦЕ СЁЛЕТА БОЛЬШ ЭКАНОМНА СВЯТКАВАЦЬ НОВЫ ГОД І КАЛЯДЫ?

ВІКТАР ШАЛКЕВІЧ, БАРД:

"ЛЮДЗІ БАЯЦЦА ЗАЎТРАШНЯГА ДНЯ".

— Ні ў якім разе эканоміць я не буду, бо пра гэтае свята можна сказаць так: "Апошнюю кашулю прадай, але выпі пасля лазні". Безумоўна, на некаторых крызіс пайўпываў. Людзі, якія мелі па сем каханак, пакінулі толькі адну, а той, хто меў адну, увогуле прагнаў яе да чорта і жыве з уласнай жонкай. Людзі сталі менш грошай траціць на рэстараны і карпаратывы, але не таму, што грошай стала меньш, а таму, што баяцца за заўтрашні дзень. Знаёмыя рэстаратары кажуць: усё стала больш сціпла. Ужо няма той раскошы, таго кідання грошай налева і направа. Як казаў Вінцэс з "Паўлінкі": "Чым грошыкі траціць на адзежу, я іх лепш каму пазычу".

ЗІНАІДА ЛАДУЦЬКА, МЕНЕДЖАР:

"КАРАБАСЫ-БАРАБАСЫ МОГУЦЬ НЕ ХВАЛІВАЦЦА".

— Сустрэча мінулага Новага года запомнілася панікай, калі людзі перасталі купляць усё, ад алоўка да картрыджаў. Зараз ужо прывыклі. Ну, крызіс, і што? У рэстаран ціпер не хадзіць? Так, бюджеты ўціснуліся, але гэта ўжо не паніка, а доўгатэрміновае планаванне. І ўсе рэстаратары, і Карабасы-Барабасы 2010 год сустрэнуть значна весялей, чым мінулы.

УЛАДЗІМІР БРУК, ДЗЕД МАРОЗ:

"НАРОД НЕЙКІ СУМНЫ".

— Думаю, што ўсё будзе больш сціпла. Народ нейкі пануры, сумны. І надвор'е некаляднае, ненавагодніе. Долар падвысіўся, дык і кошты на Дзядоў Марозаў папаўлі ўверх. Дай Бог мне зарабіць якіх долараў 300.

АКСАНА, ПРАДАВЕЦ ЦАЦАК НА ЖДАНОВІЦКІМ РЫНКУ:

"ГАНДАЛЬ У ЖАХУ".

— Звычайна на Новы год цацак бяруць значна больш. На гэты год мы прагназуем, што вельмі моцна ўладзе гандаль. Гэта звязана не толькі з крызісам, але і з хваробамі — людзі не хочуць лішні раз хадзіць на рынак. І ўжо дакладна вядома, што ў падарунні з мінулым годам рыначны гандаль упаў амаль у пяць разоў. Лішнія гроши не выкідаюць, дарагое не купляюць. Калі ж купляюць, то дробязь. Вышукваюць на рубель танней, нягледзячы на якасць. Мы байміся, што ў нас добра га Новага года не будзе.

ЦЭНЫ НА НЕВАГОДНІЯ ЯЛІНКІ Ў МІНСКУ:

- вышынёй да 1 метра — ад 7 000 да 17 000 рублёў;
- вышынёй ад 1 да 2 метраў — ад 16 000 да 23 000 рублёў;
- вышынёй ад 2 да 3 метраў — ад 19 000 да 33 000 рублёў.

Выбираючы ялінку, памятайце аб вышыні столі ў сваёй кватэры. Вялікае дрэва, якім бы прыгожым яно ні было, у маленькай кватэры будзе выглядаць недаречна і перашкаджаць праходу людзей.

Паводле інфармацыі Мінгарвыканкама

МІКОЛА РАБЫЧЫН, АКЦЁР:

"НАРОДУ ЗАЎЖДЫ ХОЧАЦЦА СВЯТА".

— Заўсёды народу трэба хлеба і відовішчаў. І як бы ні лютаваў крызіс, мы — краіна таленавітых людзей, і таму крызіс не будзе вельмі ўпłyўваць на нас, Дзядоў Марозаў, якія ствараюць спарадуны калядны настрой, асабліва дзеци. Мы заўсёды будзем у працы, і заўсёды ў нас будзе глядач. Мяне замаўляюць не толькі дзеци, але і дарослыя. Для апошніх я працују са скрыпачом. А скрыпка — гэта заўсёды здорава! І баяніст у мяне файны. Таму я заўжды з работай".

АЛЕНА, БАНКАЎСКАЯ СЛУЖАЧАЯ:

"ПАЧАЛІ ЭКАНОМІЦЬ НА ЎСІМ".

— Наколькі я ведаю, на святах пачалі эканоміць. Больш уважліва праглядаюць каштарысы і патрабуюць абгрунтавання прапаноў. У сляпиююю бюджет адной сумай ніхто не зацвярджае. Спрабуюць шмат што рабіць сваімі сіламі, праграму камбінуюць — напрыклад, запрашаюць нейкіх музыкаў, а конкурсы ладзяць самі. Спрабуюць нешта рабіць па бартару. Больш актыўна далаучаюць супрацоўнікаў, каб тыя рабілі ўнёскі ў святкаванне Новага года. Аднак людзі ўсё роўна чакаюць свята, абмяркоўваюць: "які ў вас карпаратыв?", "а які ў вас?". Кіраўніцтва разумее, што гэта важны матывуючы момант. На чым эканоміць дакладна, дык на аздабленні офісаў. Вельмі сціленька ўсё.

АЛЯКСАНДР КУЛІНКОВІЧ, ЛІДАР ГРУПЫ "НЕЙРА ДЗЮБЕЛЬ":

"КАМП'ЮТАРШЧЫКІ ЎЖО НЕ МОГУЦЬ ЗАМОВІЦЬ МУЗЫКУ".

— Да крызісу, як правіла, нас запрашалі на карпаратывы камп'ютарныя фірмы. Яны нас любяць. А вось у мінулым годзе не запрашалі, і ў гэтым таксама не клікалі — крызіс. Любы канцэрты не прыносялі нам вялікага прыбытку, таму на нас гэта не вельмі ўдараўла. Тут, на жаль, музыка ў большасці выпадкаў не з'яўляецца сродкам заробку, таму я перанёс гэта спакойна. І асабіста ўціскаца ў навагоднім стале ці падарунках для білзікі і сяброў не буду, бо такое свята здараецца не кожны дзень. Можна сабе дазволіць раз у год. Хаця я чалавек сціпла ў жаданнях. Я не мару сустрэць Новы год, напрыклад, у фешэнебельным маскоўскім рэстаране "Максім". Што я мог сабе дазволіць заўсёды, тое і дазволю.

ХРЫСЦІНА ВІТУШКА, СТВАРАЛЬНІЦА САЙТА "НАШЫ ДЗЕТКІ":

"СВЯТА БУДЗЕ АБАВЯЗКОВА".

— На святкаванні Новага года для беларускамоўных дзяцей крызіс не адб'еца. Попыт на чиста беларускія святы расце. Дабрабыт стабілізуецца. Колькасць людзей павялічваецца штогод. Сёлета сур'ёзная праблема ў нас звязана з тым, што трэба рабіць некалькі свят — аднаго ўжо недастатковая. Дзяці ўсе рознаўзроставыя, і калі ўсіх сабраць разам, то спатрэбіца вялікае памяшканне, а знайсці яго цяжка. З іншага боку, ужо месяц назад пачалі прапаноўваць сваю дапамогу тэатральнія калектывы, якія могуць зрабіць праграму. І па памяшканнях прапановы ёсць. Хтосьці прапануе сцэнар. Так што свята адбудзеца, і не адно.

Заканчэнне.
Пачатак на стар. 1

Вядомы агледальнік Раман Якаўлеўскі называў гэтае прызначэнне прывітаннем БруSELЮ — маўляў, паглядзіце, шматпаважаныя ёўрапейскія чыноўнікі, у якім напрамку развіваецца дэмакратыя ў Беларусі.

Сапраўды, у якім?

Новы міністр інфармацыі, які фармальна не мае да яе анікага дачынення (у багажы — Міnskaе вышэйшае зенітнапракетнае вучылішча і юрфак БДУ), “празлавіўся” тым, што вельмі хадзеў падпрацаваць інтэрнэт дзяржаве. Трапна з гэтай нагоды заўважыла старшыня Беларускай асацыяцыі журналістаў (БАЖ) **Жанна Літвіна**: “Журналісты памятаюць выказванні Алега Праляскага аб тым, што неабходна заканадаўча замацаваць адказнасць за распаўсюд інфармацыі ў Інтэрнэце. Новае прызначэнне можа быць знакам таго, што дзяржава вернецца да пытання кантролю за інтэрнэт-прасторай”.

Кандыдат філасофскіх наук **Генадзь Ласевіч** падзяляе гэтую трывогу: “Трэба памята-

ГУЛЬНІ БЕЗ ПРАВІЛ

ць, што прэзідэнцкая кампанія ў нашай краіне ўжо фактывічна пачалася. Тому нездарма Алегу Праляскому менавіта ў гэты час быў аказана такі “высокі давер”. Я абсалютна перакананы, што ён гэты давер апраўдае. Праўда, гэтае “апраўданне” для палітычных незалежных сродкаў масавай інфармацыі можа дорага абыцціся. У любым выпадку больш іх падчас прэзідэнцкай кампаніі не стане, нягледзячы на ўсе выслікі ЕС у дадзеным напрамку”.

Дарэчы, ЕС адной з асноўных умоў паляпшэння двухбаковых адносін з Беларуссю называў менавіта стварэнне лепшых умоў для дзейнасці незалежных сродкаў масавай інфармацыі.

МІНІСТР УНУТРАННЫХ СПРАЎ БУДЗЕ МАЎЧАЦЬ І ДАЛЕЙ?

Ва ўсіх вышэй пералічных выпадках выкрадання апазіцыянераў імі “займалісь”

невядомыя людзі ў цывільным з міліцэйскімі рацыямі. Маладых людзей вывозілі ў лес, пагражалі, патрабуючы спыніць палітычную дзейнасць, а затым пакідалі за дзясяткі кіламетраў ад Мінска.

Наsta Палажанка і Дзяніс Карноў, якіх таксама вывозілі ў лес па падобным сцэнары, звярталіся ў пракуратуру і наўват апазналі па фотаздымках у СMI аднаго з выкрадальнікаў — супрацоўніка пэўнага міліцэйскага специфічнага.

Але рэакцыі з боку нашых праваахоўных органаў пакуль нуль цэлых і нуль дзясятых.

У любой краіне светуміністр унутраных спраў у такай сітуацыі ўжо б стаміўся даваць тлумачэнні ўсім зацікаўленым бакам. І асабліва грамадскасці. Наш парадунальная нядайна прызначаны міністр унутраных спраў маўчыць.

У свой час Еўрапейскі Саюз увёў санкцыі супраць часткі беларускіх чыноўнікоў з-за знікнення (ці вы-

Татціана Шапутцька так проста здавацца не збираецца
крадання) Юрыя Захаранкі,
Віктара Ганчара, Анатоля
Красоўскага і Дзмітрыя За-
вадскага.

У дадзеным выпадку з боку ЕС больш адмоўчава-
юцца.

Міністр замежных спраў
Ёўрасаюза (фактычна) Кэт-
рын Эштан што скажа ў гэ-
тай сітуацыі?

Пытанне пакуль павісае ў
паветры...

ВІКТАР АЛЯШКЕВІЧ

АБ РАТАВАННІ ТАПЕЛЬЦАЎ

Адно з эканамічных дасягненняў улады, якое сапраўды навідавоку, — устойлівая праца будаўнічай галіны.

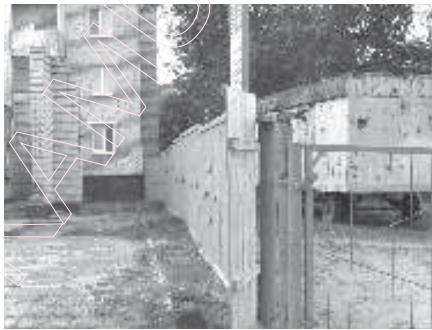
ХОЧУЦЬ, ЯК ЛЕПШ...

Нік не менш за год вядзеца рэканструкцыя двара, які аўядноўвае некалькі дамоў у пачатку галоўнай вуліцы Магілёва — Першамайской.

Ды вось што: кідаецца на зямлю асфальт, нягледзячы на тое, што надвор'е ў гэты дзень больш чым неспрыяльнае для яго ўкладкі — дождж да нядаўнага лупіў амаль без перапынку некалькі тыдняў запар. Лужыны сталі падобныя на малень-кія азерцы. Яны і закіпаюць, выкідаючы ў паветра ў абліен на гарачы асфальт клубы чорна-шэрый пары. Кладуць рабочыя тра-туарную плітку на прамоклы пясок, што не дае магчымасці роўненіка, як патрабуецца, падагнаць плітку адна да адной. Гудзе надрыўна экскаватор, перасоўваючы без відавочнай мэты вялікія горы мокрай зямлі з аднаго кута двара ў іншы.

НЕ ПАНЫ, ПАЦЕРПЯЦЬ

Спыняеш каго з жыхароў і чуеш пра тое, што “яны тут ужо больш за год вытвараюць, не даючы спакойна жыць”, — усю, як гавораць, праўду-матку. А ўлада ж, зда-

Паркан на вул. Күцепава, 24 стаў непрыемнай нечакасцю для мясцовых жыхароў

ецца, хоча, каб было прыгожа і ўтульна ў тым адноўленым двары (дарэчы, такіх двароў толькі ў цэнтральнай частцы горада не менш як пяць), ды вось бяда — людзі пра гэта нічога не ведаюць. Ні ў адным двары, дзе вядзеца рэканструкцыя, няма інфармацыі на ўсталёвках пра тое, што тут будзе, колькі зойме часу работа і хто за яе адказвае. А такая інфармацыя на будоўлях і рэканструкцыйных работах павінна з'яўляцца абавязковая!

Відаць, начальства, ведае наперад, што слова аб пачатку і аб заканчэнні работ не стрымае: магчыма, з-за крызісу, а хутчэй за ўсё, як нам падаецца, з-за традыцыйнай у краіне непавагі да жывога канкрэтнага чалавека і да людзей увогуле.

Нічога, маўляў, не паны — пераскочуць праз лужыны і аблінцуць катлаван пасярод двара, робячы круг ці не ў сто лішніх метраў з гаспадарчымі клункамі і торбамі ў руках, пацерпяць разам з дзецімі адсутнасць гульнёвой пляцоўкі і навучацца пралазіць праз паркан, каб патрапіць да свайго пад’езда.

Менавіта на паркан побач са сваім домам па вуліцы Күцепава, 24 і наткнуліся ў адзін з вясновых дзён здзіўленая жыхары. Распачалася будоўля, на якой жыхары апынуліся міжволі і насуперак жаданню. Да ўсяго гэтая будоўля, у выглядзе ажно двух паркануў адгарадзіла людзей ад свету, суседзяў і ад звыклага жыцця, падкінуўшы ім узамен зусім нечаканыя і нежаданыя праблемы. Найбольш непрыемная з іх — немагчымасць пад’ехаць да дома карэце “хуткай дапамогі” ці пажарнай машыне.

ДВОР ЯК СМЕТНІК

На Күцепава таксама не выконваюцца патрабаванні да арганізаціі тэрыторыі пад будоўлю і інфармавання людзей, якіх яна закранае. Да ўсіх нязручнасцей, пра якія згадвалася вышэй, дабавілася і тое, што камунальныя прыбіральшчыцы кінулі тут працаўцаў, бо не згодны лазіць праз два парканы, каб прыбраць двор і тэрыторыю навокал. І двор хуценька ператварыўся ў сметнік.

ВІКТАР ВОЙТ

БЕЛНАФТАХІМ — ТУРМА — МАЗ

Па такім маршруце перамяшчаўся апошнія гады Аляксандр Бароўскі. Выгледае, што кадравы дэфіцыт у адміністрацыі Лукашэнкі дасягнуў шалённых памераў, калі на пасаду генеральнага дырэктара Мінскага аўтамабільнага завода прыйшлося прызначаць чалавека, які нядаўна вызваліўся з калоніі.

Чарговы кадравы дзень Аляксандра Лукашэнкі быў адметны "моцнай ракіровачкай". Міністр абароны Леанід Мальцаў перамясціўся на пасаду Дзяржсакратара Рады бяспекі, а Юры Жадобін, які займаў гэтае крэсла да апошняга часу, цяпер "працуе Мальцавым" — узначальвае войска.

Але найбольш нечаканым, нават нерэальным крокам можна назваць прызначэнне генеральнага дырэктарам МАЗа Аляксандра Бароўскага, бо лёс гэтага "хіміка" ў апошні час быў вельмі спецыфічным.

У красавіку 2007-га Бароўскі падчас візіту на наваплацкі "Нафтан" раскрытыкаваў урад за пазіцыю на перамовах з Расіяй наконт нафты. Тады ж старшыня "Белнафтахіма" паведаміў, што рыхтуецца "страшная дырэктыва", згодна з якой любога з кіраунікоў можна абвінаваціць немаведама ў чым.

Здаецца, медыцынская дапамога, зафіксавана ў адказных дзяржаўных дакументах і нават у пэўных законах. А на практицы?

Вазьму толькі адзін бок праблемы — медычны. За прыклад прывяду выпадак у маёй сям'і. Калі ў маёй маці (магілёўцы) здарыўся сардэчны прыступ і я пачаў па телефоне выклікаць "хуткую дапамогу", нейкае шостае пачуццё падказала мне, што трэба паменшыць матын узрост. Пачуццё пачуццём, а і напраўду я не аднойчы чуў, што да старых людзей дактары едуць неахвотна. Вось і падстражаваўся, знізіў мамін узрост. Прызнаю, што зрабіў дрэнна, затое "хуткая" прыехала, хоць і не з доктарам, але з фельчаркай. Калі б назваў сапраўдны ўзрост, не дачакаўся б і яе.

А вось як гэтая "жанчына ў белым халадзе" адзягавала на выклік. Яна прачытала мne "мараль": маўляў, пакуль яна тут займаецца маёй бабуленцыяй, недзе чакае дапамогі малады чалавек, які працуе і таму дастаць больш карысці грамадсцю. Пачуўшы такое, я ўжо мог выклікаць

А ўжо ў траўні Бароўскі апынуўся за кратамі. Як паведаміў на прэсавай канферэнцыі тагачасны генеральны прокурор Пётр Міклавіч, старшыні "Белнафтахіма" інкryмінаваліся крадзёж у асабліва буйных памерах і злоўживанне службовым становішчам. Шкода бюджету ад дзеянняў Бароўскага была ацнена на праваахоўнімі органамі ў 1 мільён 600 тысяч долараў.

На судзе, які пачаўся ў лютым 2008-га, старшыня "Белнафтахіма" абвінавачанні прокуратуры не прызнаў. Высветлілася, што прокуратура знайшла замежны рахунак, які належыў дачэ Бароўскага, а на ім — паўмільёна долараў. Былы чыноўнік патлумачыў, што нібыта пазыцыў гэтую суму ў сябра з Рыгі, каб пабудаваць дом у Мінску. Аднак замест

Ці падыме А.Бароўскі МАЗ

таго, каб распачаць будоўлю, Бароўскі чамусыці вырашыў пакласці гроши на рахунак дачкі ў замежным банку.

Карацей, круціў "хімік" напоўніцу. У апошнім слове Бароўскі зноў падкрэсліў, што не лічыць сябе вінаватым. "Я не ўчыняў злачынстваў, якія мне інкryмінуюцца", — заявіў экс-старшыня "Белнафтахіма". І адначасова дадаў, што адчувае віну перад прэзідэнтам, які яму давяраў.

27 сакавіка 2008 года быў авшучаны прысуд — Бароўскі атрымаў 5 гадоў пазбаўлення волі, і тры гады (!!!) яму было забаронена займаць кіруючыя пасады на дзяржаўных прадпрыемствах і ўстаноўах.

Аднак заявы пра "віну толькі перад прэзідэнтам" Бароўскому залічыліся — праз 9 месяцяў Аляксандр Лукашэнка памілаваў былога старшыню "Белнафтахіма".

Здавалася, лепшае, што свеціць Бароўскому пасля вызвалення, — гэта пенсія (тым больш што яму ўжо ідзе 59-ты год). Але днімі Лукашэнка абавясціў, што нядаўні карупцыянер цяпер узначаліць МАЗ, які апынуўся ў крытычным становішчы.

Здаецца, ў крытычным становішчы знаходзіцца не толькі аўтазавод, але і ўлада наогул. Калі чалавека, які паўтара года назад быў асуджаны за крадзёж у асабліва буйных памерах прызначаюць на пасаду генеральнага дырэктара "палкавога сцяга" (так паэтычна называў МАЗ кіраунік прэзідэнцкай адміністрацыі Уладзімір Макей), гэта сведчыць пра жахлівы стан з кадрамі. Але, напэўна, іншых менеджараў у Лукашэнкі не засталося.

ВАЛЯНЦІН СЫЧ

СТУКНУЛА 75? НА МЕД. ДАПАМОГУ НЕ РАЗЛІЧВАЙ!

доктара і да сябе. "А калі самі будзеце ў такім узросце!?" — разгублена запытаўся я ў медыцынскай кабеткі. "А я, — быў адказ, — да такога ўзросту жыць не збіраюся". І ўсю гэтую нашу размову чула мая маці. Было гэта пэўны час таму. Цяпер маці і слухаць не хоча ні пра якіх дактароў, нават калі ёй бывае не зусім хораша.

Яна з мяне і слова ўзяла, што лекара да яе я магу выклікаць толькі тады, калі ёй будзе зусім кепска.

У Бабруйскім раёне, на вёсцы, мне распавялялі пра выпадак, калі "хуткая" адмовілася ехаць да бабулі, адкрыта матывуючы гэта tym, што старой ужо 85, а яны, з нейкага меркавання, ездзяць толькі да людзей, калі ім да 75 (!). У выніку бабуля адышла ў лепшы свет, не дачакаўшыся дапамогі. Па словах яе сына, калі ён прыйшоў скардзіцца ў аддзел аховы здароўя, там толькі "пазайздросці": маўляў, нам бы дажыць да такіх гадоў...

Такія адносіны з боку медычных работнікаў не выправіць, як многія лічаць, нават увядзеннем аплаты ці абавязковага медычнага страхавання. Што ўжо казаць пра клятву Гіпакрата.

ЯН ШЫШКА

Дніамі дэпутаты Палаты праdstаўнікоў у першым чытальні прынялі папраўкі ў заканадаўчыя акты па пытаннях узмацнення барацьбы з карупцыяй. Калі законапраект падпіша кіраунік дзяржавы, спецслужбы змогуць праслухваць тэлефоны і арыштоўваць без адпаведнай санкцыі пракурора.

Законапраект ужо выклікаў шмат спрэчак. Але не столькі ў дэпутатаў, якія яго разглядалі і прымалі, колкі ў правабаронцаў, юристаў і нават у саміх пракурораў.

НАЗАД У СССР

Былы пракурорскі рабочнік, а цяпер вядомы правабаронца Алег Волчак называе гэты законапраект "страшным документам" і кажа, што ягония знаёмыя пракуроры абураюцца.

— Гэты законапраект звужае функцыі пракуратуры, — каментуе Алег Канстанцінавіч. — Паменшылі функцыі пракуратуры за наглядам, за папярэднім расследаваннем. Я лічу, што законапраект адкідае нас на некалькі крокі ў мінулае. А мы наадварот павінны быті рухацца наперад, хаця б як тая ж Расія. Там ёсьць следчы суддзя, які вызначае, каго затрымліваць, каго пад арышт аддаваць, узбуджаць справу ці не, і г.д. І было б добра, каб менавіта суддзя вызначаў усё гэта. А тое, што адбываецца ў нас... Мы проста вярнуліся да савецкага заканадаўства, прычым да таго, якое дзеянічала яшчэ да 1958 года, калі органы НКУС праводзілі ўсе свае аперацыі.

ДАСЛОЙНА

ШТО НАПІСАНА Ў СКАНДАЛЬНЫМ ЗАКОНАПРАЕКЦЕ?

Законапраект пашырае кампетэнцыю праваахоўных органаў (унутраных спраў, дзяржаўнай бяспекі, фінансовых расследаванняў). Дае права міністру ўнутраных спраў, старшыні КДБ, дырэктару дэпартамента фінансовых расследаванняў (ДФР) дазваляць правядзенне асобных аперацыйна-вышукувых мерапрыемстваў і ажыццяленне працэсуальных дзеянняў (узяцце падварту, вобыск, праслухоўванне тэлефонных перамоў, агляд жылля і інш.) без санкцыі пракурора.

Законапраект дае права міністру ўнутраных спраў, старшыні КДБ, дырэктару ДФР нароўні з генеральным пракурорам і падпрарадкованымі яму пракурорамі дазваляць правядзенне аперацыйна-вышукувых мерапрыемстваў і ўзбуджаць крымінальныя справы ў дачыненні да асобных катэгорый асоб. Гэта асобы, уключаныя ў рэестр кірауніка дзяржавы, дэпутаты, сенатары.

І яшчэ: я заўсёды з вялікай асцярогай стаўлюся да фармулёвак аб tym, што тая ці іншая норма закона будзе прымяняцца толькі ў выключных выпадках. Гэта значыць, любы следчы вам так апіша ў сваёй пастанове гэтыя выключныя аbstавіны, што вы потым не знойдзецце праўды ні ў адным беларускім судзе. І судзі ў адзін голас будуць казаць: калі следчы палічыў, што вас трэба затрымаваць, значыць, у яго быті на гэта падставы...

Я не давяраю ні КДБ, ні МУС. Пракуратура ў нейкіх пытаннях была больш нейтральнай. І лішні кантроль у гэтым пытанні ніколі не зашкодзіць.

Колькі б ні было скаргай на работу пракуратуры, але яна ўзбуджала справы, вяла іх. Падкантрольнымі пракуратуры быті справы і супраць КДБ, МУС, і супраць чыноўнікам. А цяпер атрымліваецца так, што ўсе карупцыйныя справы будуць раскіданы па розных ведамствах, кожнае з якіх будзе мець сваю базу, свой кампрамат, а потым стане палохаць адно аднаго. Думаю, на гэтай глебе яшчэ больш авастрыйца барацьба паміж ведамствамі.

Дарэчы, знаёмыя пракуроры мне ўжо скардзіліся на гэты законапраект, але зразумела, што публічна выступіць не могуць. Іншая справа, калі б чалавек, які займае вялікую пасаду генпрокурора, меў вялікі аўтарытэт. Тады б ён

Людзей за кратамі цяпер стане больши?

здолеў бы абараніць інтэрэсы ведамства, а так...

НЕ ТАКІ СТРАШНЫ ЧОРТ, ЯК ЯГО МАЛЮЮЦЬ?

Былы начальнік галоўнага дзяржаўна-прававога ўпраўлення Адміністрацыі прэзідэнта, вядомы юрист Аляксандр Пласкавіцкі гаворыць, што ў некаторых выпадках пракуроры вельмі лёгка выпісвалі санкцыі на той жа арышт.

— Да канчатковага прыняцця гэтага законаапраекта яшчэ далекават, — выказаў сваё меркаванне **"Тут і Цяпер"** Аляксандр Леанідавіч. — І сёння, на мой погляд, гаворка, хутчэй за ўсё, павінна весціся не столькі пра прыгнёт правоў і свабод, колкі пра паніжэнне статусу пракуратуры.

А што тычыцца санкцыі на арышт, то, па вялікім рахунку, яна застаецца, але становіца ўнутранай справай органа, які вядзе расследаванне. Гэта не значыць, што следчы каго заходзячага і арыштуе. Ён ўсё роўна павінен пайсці да кірауніцтва, яно павінна разгледзець кожную канкрэтную справу і г.д. Нейкі кантроль ўсё роўна будзе, але ён стане ўнутраным.

На самай справе, да пракуратуры ў нас ужо даўно

ставяцца вельмі пагардліва. У яе паціху адбіralі некаторыя функцыі. Дый паглядзіце, каго ў нас прызначалі галоўнымі пракурорамі! Хутчэй за ўсё, гэта чаргавае паніжэнне пракуратуры і цяперашняга генеральнага пракурора...

Былі часы, калі пракуратура сапраўды валодала значным уплывам. І ў тия ж савецкія часы яна мела даволі шырокія пайномоцтвы, што вельмі раздражняла праваахоўныя органы. Калі ж улады практична ва ўсіх краінах пачалі наўпраст працаўаць меснівіта з сілавымі структурамі, тяя замацавалі свае ўладныя пазіцыі, а ў Расіі кэдэбэшная мафія нават прыйшла да ўлады, пракуратуру з усіх бакоў стала падразаць. Таму я лічу, што гэты законапраект — чарговы крок да падразання крылату пракуратуры.

А гаварыць пра тое, што некага гэтага пракурорскага санкцыя абараняла, смешна. Калі каго-небудзь хацелі пасадзіць, то і пры савецкай уладзе, і пры цяперашнім гэтую санкцыю выдавалі на раз.

Пытаецца, чаму маўчицы пракуратура? Магчыма, на нейкай ступені яна абуралася, а можа і не. Як кажуць, баба з воза — каню лягчэй. А то ходзяць, тузаюць, санкцыі нейкія просьці...

АЛЕГ КАРОТКІ, спецыяльна для svabodaby.net.

АСТАПОВІЧ СУПРАЦЬ СІЎЧЫКА

Улетку "Тут і цяпер" паведамляла пра канфлікт, які выбухнуў у адной з самых актыўных і дзейных грамадскіх організацый краіны. Беларускае добраахвотнае таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры (БДТАПГК) выступіла з заявой аб прыпыненні дзейнасці сваёй Мемарыяльнай секцыі, на чале якой стаіць вядомы апазіцыйны дзеяч Вячаслаў Сіўчык.

Прычына — палітычная актыўнасць крыла, што парушае статут організацыі. Канфлікт працягваецца, і, мяркуючы па ўсім, у хуткім часе секцыя будзе ліквідавана.

ПЕРШАЕ ПАПЯРЭДЖАННЕ

«Перыяд 2007-2008 гадоў быў адзначаны актыўнай аднадушнай працай секцыі. Яе намаганнямі былі праведзены грамадска значныя мерапрыемствы, шэраг круглых сталоў, прэс-канферэнцый, навукова-практичнае канферэнцыя, выдаваліся інфармацыйныя бюлетэні, — тлумачыў у заяве старшыня презідымума таварыства **Антон Астаповіч**. — На жаль, у 2009 годзе шматлікія актыўісты Мемарыяльнай секцыі сталі аддаваць перавагу актыўнай палітычнай дзейнасці. У той час калі БДТАПГК не з'яўляеца палітычнай арганізацыяй і мае акрэсленны статутам таварыства мэты і задачы, секцыя стала палітызавацца, накіроўваць сваю дзейнасць у непрадугледжанае статутам рэчышча, шматлікія крокі сяброў секцыі нават не ўзгадніліся з кіраунічымі органамі грамадскага аб'яднання.

Паводле слоў Антона Астаповіча, пазаступтная дзейнасць секцыі прывяла да пісьмовага папярэджання з боку Міністэрства культуры ў красавіку 2009-га, у звязку з чым прэзідымум таварыства заклікаў секцыю да прытымлівання ў сваёй дзейнасці статута. Аднак папраўкі не былі ўнесены. Апошнія кропляй, якая перапоўніла чашу цярпення кірауніцтва таварыства, стала анансаванае ў СМІ ўваходжанне сяброў Мемарыяльнай секцыі ў «кантыкамуністычны фронт», які ствараўся пад эгідай незарэгістраванай палітычнай партыі «Беларуская хрысціянская дэмакратыя».

Як вынік, у жніўні старшыня рэспубліканскага савета БДТАПГК сваім распараджэн-

Астаповіч (на здымку злева) і В.Сіўчык (на фота справа) так і не пачалі адзін аднаго

нем часова прыпыніў працу секцыі «для прывядзення яе ў адпаведнасць з мэтамі і задачамі дзейнасці грамадскага аб'яднання».

“СІЎЧЫК УВЁЙ У ЗМАН”

«На жаль, секцыя не зрабіла з заўваг канструктыўных выносу. 25 лістапада 2009 года, як было агучана ў матэрыяле інтэрнэт-сайта «Беларуская навіны», секцыя зацвердзіла план працы на 2010 год і абвясціла асноўныя напрамкі сваёй дзейнасці. План працы секцыі не прадстаўлены на ўзгадненне, таму не з'яўляеца правадзейным і не можа нават разглядацца як документ, бо згодна са статутам таварыства любая секцыя, у тым ліку і мемарыяльная, ствараеца для садзейнічання працы арганізацыі, падсправаздача на кірауніцтву арганізацыі і павінна з ім узгадняць усе мерапрыемствы, а ў першую чаргу — планы працы, — распавёў спадар Астаповіч «Тут

і цяпер». — Тым больш старшыня секцыі Сіўчык давёў да кірауніцтва таварыства інфармацыю, што 25 лістапада на пасяджэнні секцыі план не разглядаўся і дакумент яшчэ знаходзіцца ў распрацоўцы, чым свядома ўвёў у зман калегаў па грамадскім аб'яднанні».

«Улічваючы шматлікія нестабітныя крокі Мемарыяльнай секцыі і яе кірауніцтва, нежаданне ажыццяўляць канструктыўны падыход, звязаны з вызначанымі мэтамі, задачамі, предметам і метадамі дзейнасці арганізацыі, Прэзідымум БДТАПГК вымушаны будзе разгледзець да канца 2009 года пытанне аб канчатковым скасаванні дзейнасці вышэйзгаданай арганізацыйнай структуры», — гаворыцца ў распаўсюджанай на дніх заяве.

ЗАМІЖ СЕКЦЫІ — НОВАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ?

Сам Антон Астаповіч уваходзіць у Грамадскі націянальны савет па ахове

гісторыка-культурнай спадчыны пры Мінкультуры і імкненца дыстанцыраваца ад наўпроставай палітыкі. Ён ужо даўно быў незадаволены «сумнеўнай дзейнасцю» кірауніка Мемарыяльнай секцыі **Вячаслава Сіўчыка**, які, паводле ягоных слоў, набіраў палітычныя балы за кошт таварыства. Апошні ад каментараў адмаяўляеца, называючы рашэнне Астаповіча «ўнутранай перапіскай арганізацыі».

А вось намеснік Сіўчыка **Уладзімір Раманоўскі** не бачыць у канфлікце асабістага чынінка і зводзіць ўсё да таго, што «Мемарыяльная секцыя, створаная для ўшанавання памяці ахвяр сталінізму, ужо перарасла само таварыства». Менавіта Раманоўскі выступіў з ініцыятывай стварэння новага гісторыка-асветніцкага таварыства, падобнага да знакамітага маскоўскага «Мемарыяла», якое мае аб'яднаць высілкі ў даследаванні гісторыі палітычных рэпрэсій, рэблітатаў і ўвекавечанні памяці іх ахвяр. Напрыканцы верасня ў Мінску адбылося аблеркаванне новай арганізацыі, падтрымку якой выказалі шэраг аўтарытэтных даследчыкаў, гісторыкаў, літаратаў, грамадскіх дзеячаў.

Цікава, што Вячаслаў Сіўчык выступіў супраць гэтай ідэі і, нягледзячы на канфлікт з Астаповічам, адстойвае захаванне Мемарыяльнай секцыі «пад дахам» Таварыства аховы помнікаў. Ён пераконвае, што распусціўшы зарэгістраваную секцыю, ініцыятары новай арганізацыі рыйзикуюць страціць легальны грунт, бо вялікае пытанне, ці зарэгіструе дзяржава новую арганізацыю, якая будзе займацца ўзнаўленнем гістарычнай прауды і спрыяць пабудове развітой грамадзянской супольнасці ў Беларусі.

Дадамо, што за апошнія 10 год рабіліся неаднаразовыя спробы стварыць своеасаблівы цэнтр, які аб'ядноўваў бы высілкі незалежных даследчыкаў і грамадскіх дзеячаў, што займаюцца проблемамі нацыянальнай памяці. Аднак усе яны, за выключэннем Мемарыяльнай секцыі, ні да чаго не прывялі.

ЯЗЭП ШЧАБЛОЎСКІ

ПАДАТАК ДЛЯ БРЭСЦКІХ "ПАПАРАЦЫ"

З вуснаў індывидуальных прадпрымальнікаў Брэста, якія аказваюць паслугі па фота- і відэаздымках, усё часцей можна пачуць незадаволенія выказванні наконт новага фармату супрацоўніцтва з некаторымі дашкольнымі ўстановамі. Акаваецца, цяпер, для таго, каб сфатографаваць дзяцей, неабходна заключыць з дзіцячым садам дагавор арэнды памяшкання нежылога фонду.

Як распавядаюць самі фотографы, загадыкі гэтых ўстановаў іх практична выганяюць з парога. Напрыклад, ІП Міхаіла Т. так і не пусцілі ў дзіцячы сад № 46. Пры гэтым кіраунік спаслалася на нейкае новае рашэнне адміністрацыі Ленінскага раёна, згодна з якім прадпрымальнікі павінны заключыць дагавор з раённымі ўладамі (прадугледжваецца адлічэнне ў памеры 10-15% на карысць адміністрацыі), і толькі пасля гэтай працэдуры могуць здымыць дзетак.

Здзіўленыя новаўядзеным фотографы звяртаюцца ў адміністрацыю Ленінскага раёна. Але ў бухгалтэрый ад-

дзела адкукаці ім адказваюць, што ніякай формы дагавора для афармлення падобнай працэдуры няма. Дык дзе ж "сабака схаваны"?

— Я ўпершыню чую пра такі дакумент, — распавядае начальнік аддзела адкукаці адміністрацыі Ленінскага раёна Брэста Алена Бярковіч. — Ніякай дамовы мы з ІП не заключаем і тым больш не заемамся мясцовымі паборамі. Але ў будучыні не выключаю, што будуть прыматацца больш жорсткія меры па арганізацыі работы брэсцкіх фотографаў. Сёння іх развязлося зашмат, і некаторыя надта назойліва пррапаноўваюць свае паслугі

і перашкаджаюць працаўцаў спецыялістам у садах.

На першы погляд, вычарпальны адказ. Але стала вядома, што ў дзіцячых садах нават праводзіліся сходы на дадзеную тэму, аднак Алена Бярковіч, мабыць, вырашила прамаўчаць пра гэта. На жаль, каментароў не ўдалося атрымаць ні ў гарвыканкаме, ні ў абласнай падатковай інспекцыі, ні ад спецыялістай аддзелаў адкукаці ў эканомікі адміністрацыі.

Некаторыя чыноўнікі признаўаліся, што чулі пра такі дакумент, але больш нічога сказаць не маглі. Іншыя здзіўляліся і ўпершыню адкрывалі для сябе факт існавання згаданай "папарацы".

Дарэчы, у дзіцячых садках, такіх, напрыклад, як №№ 40, 9 і 61, таксама не жадалі размаўляць на гэту "цёмную" тэму, а пераадрасоўвалі ў райаддзелы выканкамам.

Ці пачнуць усе дзіцячыя сады ў горадзе выкарыстоўваць падобныя, з дазволу сказаць, метады супраць фотографаў, пакажа час. Аднак у канчатковым выпадку будзе пакутаваць спажывец, бо цэны на паслугі ад такой бюрократыі значна падскочаць. А што зробіш, калі пэўным кіраунікам стала нявыгадна ад таго, што прадпрымальнікі "лёгка" зарабляюць гроши ў дзяржаўных установах?..

НАТАЛЛЯ ФЁДАРАВА

СЛУЦКАМУ ПАЎСТАНЮ - ХУТКА 90

На мітынгу, прысвечаным 89-м угодкам Слуцкага збройнага чыну, Антон Астаповіч, старшыня Беларускага таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры, узгадаў, як на пачатку 90-х гадоў мінулага стагоддзя знайшоў на Случчыне брацкую магілу паўстанцаў.

Мітынг адбыўся 28 лістапада ў Слуцку на гарадскім стадыёне — адзінм месцы, дзе мясцовыя ўлады дазволілі яго праводзіць.

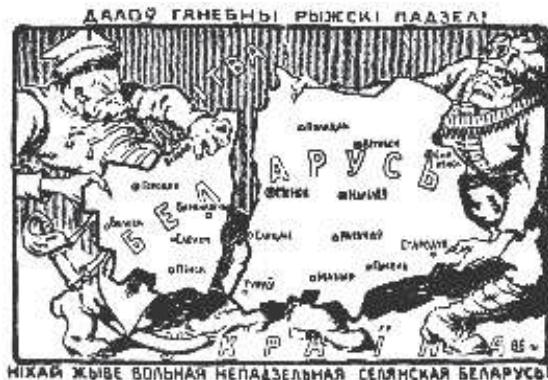
"У 1990 годзе ў вёсцы Агароднікі стаяла бабулі, якія ўкосна памяталі падзеі часоў Слуцкага паўстання, паказалі мне на праваслаўных могілках брацкую магілу ўраджэнцаў вёскі, якія пайшли ў слуцкую брыгаду і загінулі ў першых баях, — зазначыў у сваёй прамове Антон Астаповіч. — Тады яшчэ на гэтай магілцы стаяў стары замшэлы драўляны крыж. Сёння, амаль праз дваццаць гадоў, я знайшоў гэту магілу адразу, хоць крыжа там няма. Справа нашага гонару — паставіць на месцы пахавання загінулых паўстанцаў крыж і асвяціць яго".

Па словах Аляксея Янукевіча, лідара партыі БНФ, падчас вандроўкі па мясцінах Слуцкага паўстання ў мястэчках Семежава, Грозава і Вызна мясцовыя ўлады не чынілі перашкод. "Я спадзяюся, што ў наступным годзе акцыя будзе больш масавай, — сказаў ён у інтэрв'ю "ТіЦ". — Калі гэту працу распаčаць загадзя і рабіць усё мэтанакіравана, то, безумоўна, у святкаванні 90-х гадоў Слуцкага збройнага чыну ўдзел возьме больш людзей.

Незалежна ад того, якім будзе стаўленне ўлад, мы годным чынам ушануем памяць нацыянальных герояў, якія баранілі незалежнасць Радзімы".

Ніна Стужынская, старшыня Беларускай жаночай лігі, пашкадавала аб невялікай колькасці ўдзельнікаў акцыі. "Я ўпэўнена, што большасць жыхароў Слуцка не ведаюць пра Слуцкае паўстанне, іначай яны абавязкова прыйшлі бы на мітынг. На жаль, дзень герояў у Беларусі застаецца нібыта выключна пафасным святам. Нам трэба шмат зрабіць дзеля таго, каб гадавіна Слуцкага збройнага чыну стала нацыянальным святам". На думку Н.Стужынскай, адзначаць гэту дату трэба не ў адзін дзень, а было б добра пра весці адмысловую кампанію на працягу наступнага года. "Давайце распаўсюдзім інфармацыю аб падзеях 1920 года, раскажем людзям на блізкай ім мове гісторыю іх землякоў, якія заклалі падмурак нацыянальнай гісторыі, незалежнай Беларусі", — пропанавала спадарыня Стужынская.

У кожнага ўдзельніка акцыі, прысвечанай ушанаванню памяці слуцкіх герояў, напэўна, свае крыніцы, з якіх ён даведаўся

пра падзеі 1920 года на Случчыне. Аляксандр Макаеў, лідар каардынацыйнай рады індывидуальных прадпрымальнікаў Мінска, узгадваў, як у дзяцінстве ў падручніку гісторыі чытаў пра слуцкіх бандытаў, з якімі ваявалі чырвонаармейцы. А вось Аляксею Янукевічу пашчасціла. "Упершыню пра Слуцкае паўстанне прачытаў у падлетковым узросце ў кніжцы Віцьбіча "Антыбальшавіцкія паўстанні на Беларусі". Кніга была выдадзена ў эміграцыі даволі малым накладам", — сказаў старшыня БНФ у размове з карэспандэнтам "Тут і Цяпер".

Дарэчы, папярэднюю згоду на ўдзел у імпрэзах, прысвечаных юбілею Слуцкага паўстання, даў гісторык і пісьменнік Уладзімір Арлоў. У яго кнізе "Імёны свабоды" слуцкім паўстанцам прысвячаны дзясяткі старонак.

ТАЦЦЯНА САЛОДКАЯ

ВКЛ: НЕПРАЧЫТАНАЯ КНІГА

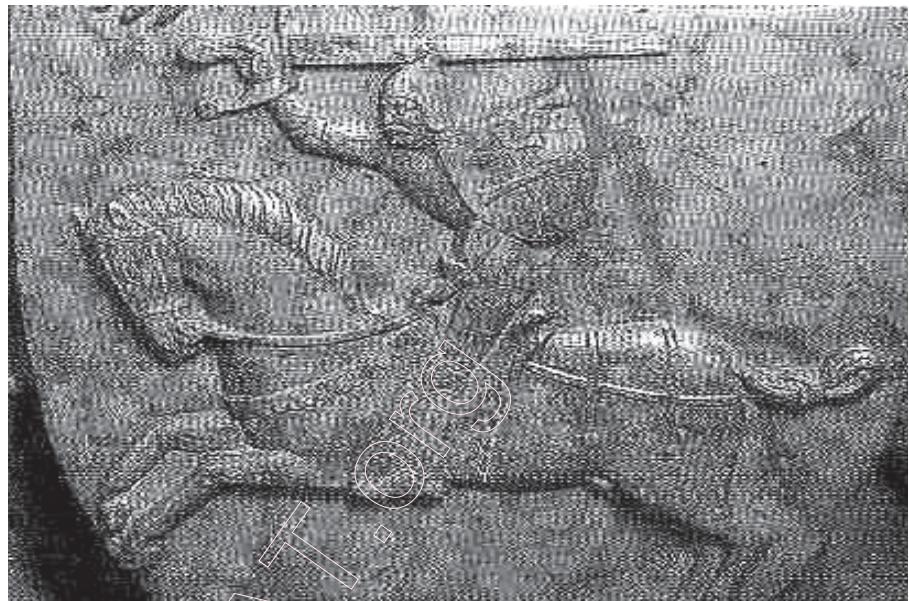
6 кілаграмаў гісторыі ў запас на будучынню

Адзін з польскіх дыпламатаў, што былі запрошаны на прэзентацыю "Кнігі Вялікага княства Літоўскага" ў Мінску, сказаў: "Гэта сапраўдны цуд! Прэзентацыя кнігі, якую ніхто яшчэ не чытаў, сабрала поўную залу ў Купалаўскім тэатры".

І ён меў рацью. Унікальная кнізе, падрыхтаванай высілкамі ініцыятараў і ўдзельнікаў выдання з Літвы, Польшчы і Беларусі, аншлаг быў забяспечаны. У сапраўдным сцэнічным шоу, якое падрыхтаваў галоўны рэжысёр тэатра Мікалай Пінгін, удзельнічалі знаныя акцёры-купалаўцы (яны чыталі фрагменты эсэ, што ўвайшлі ў выданне), выкананыя сярэднявечных танцаў Flammea, гурт "Стары Ольса". А цэнтральнай часткай шоу стала "дыскусія" аўтараў кнігі — беларуская празаіка і эсіста Сяргея Дубаўца, польская мастака Анджэя Струмілы і літоўскага гісторыка Эгідьюса Александравічуса, што адбылася на сцэне. Анджэй Струміла распавёў, што ля вытокаў ідэі выдання Вялікай кнігі Вялікага княства стаялі выдатныя польскі паэт, лаўрэат Нобелеўскай прэміі Чэслаў Мілаш (ён памёр у 2004) і літоўскі пісьменнік, прафесар Томас Венцлава.

Вынікам доўгай працы сталі чатыры тамы, сабраныя ў адну кнігу вагой 6 кілаграмаў. З тэатральнай залы было відаць, як прадстаўніцы акаадэмічнай і нацыянальнай бібліятэк РБ, якім на сцэне ўрачысто прэзентавалі асобнікі выдання "на вечнае захоўванне", з цяжкасцю трymаюць гэты скarb у руках. Акрамя тэкстаў трох згаданых аўтараў, апублікованых паралельна на чатырох мовах — беларускай, літоўскай, польскай і англійскай, у кнізе багата рэпрадукцыя старадаўніх гравюр, твораў жывапісу, мапаў, фотаздымкаў архітэктурных помнікаў.

Аформілі выданне мастакі Анджэй Струміла і Зміцер Герасімовіч. Самая ж галоўная і, бадай, парадаксальная адметнасць кнігі ў тым, што яна не прызначана для продажу: уся тысяча асобнікаў

На "Пагоню" беларус, літovец і паляк глядзяць кожны па-свойму, але гэтыя "позірki" з цягам часу становяцца больш блізкімі

пойдзе ў бібліятэкі і музеі, дзе будзе, вэрагодна, даступная для чытачоў. Праўда, Сяргей Дубаўец, уручаючы адзін з асобнікаў саветніку міністра культуры РБ, выказаў спадзяванне, што міністэрства паспрыяле таму, каб кнігу надрукавалі ў Беларусі хача б яшчэ такім жа самым накладам.

Такім чынам, "Кніга ВКЛ" застаецца ў пэўным сэнсе загадкай для шырокага чытача. Можна сказаць, што гэта адпавядзе загадкасці і супярэчлівасці вобраза самога Вялікага княства Літоўскага ў нашай свядомасці. Усе трои аўтары кнігі, хоць і шукалі паралелі ў гісторыі ды тое, што сведчыць пра супольнасць трох народаў, якія жылі на тэрыторыі ВКЛ, або пра нейкія збліжэнні і пазітыўныя вынікі, засталіся на сваіх пазіцыях. Сяргей Дубаўец у якасці вядучага запытаўся ў двух сваіх "апанентаў": "Многія беларусы мараць пра адраджэнне ВКЛ, а як ставяцца да яго палякі і літоўцы?". З адказаў вынікала, што ў Польшчы гісторыю Вялікага княства ўспримаюць выключна як частку гісторыі Рэчы Паспалітай. А на думку Эгідьюса

Александравічуса, для сучасных літоўцаў ВКЛ — гэта "рамантычныя руіны мінулага". І не больш за тое.

Тым не менш прадстаўнік беларускага мінкульту пацвердзіў інфармацыю аб tym, што ў наступным годзе ў Беларусі ёсць намер адзначыць супольна з Літоўскай Рэспублікай 600-годдзе Грунвальдской бітвы — адну з галоўных дат у гісторыі ВКЛ. Пра гэта гаварыў і літоўскі пасол Эдвінас Багданас. Прадстаўнікі польскага пасольства на гэты конт дыпламатычна прамаўчалі.

Трэба прызнаць, што хоць памяць пра Вялікае княства Літоўскае, хай у легендарным выглядзе, аднак усё-такі жыве ў беларускім народзе і ў нейкай ступені фарміруе наша ўяўленне пра сучаснасць, сапраўдная, аб'емная і шматгранная гісторыя ВКЛ усё јашчэ застаецца для большасці не толькі не прачытанай, але і не раскрытай кнігай.

Асабіста мне, напрыклад, да той кнігі не ўдалося нават дакрануцца. Як кажуць, я там быў, мёд-піва піў, па вусах цякло, але ў рот не патрапіла...

МАКСІМ ПЕШКА

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ ЧЫТАЦЬ НАШУ ГАЗЕТУ Ў ІНТЕРНЭЦЕ І Ў PDF-ВЕРСII,
ЗАХОДЗЬЦЕ НА САЙТ WWW.SVABODABY.NET.**

**КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АТРЫМЛІВАЦЬ PDF-ВЕРСIU ГАЗЕТЫ,
ПАВЕДАМЦЕ НАМ НА E-MAIL info@svabodaby.net ВАШ ЭЛЕКТРОННЫ АДРАС.**